

RAN-2501005901030001
M.A. (External) (Sem.- I) Examination April - 2026
Political Science (Paper - III) International Relations
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) પ્રશ્ન નંબર- 1 ફરજિયાત છે. Question No.1 is Compulsory. (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks of the question.	Seat No.: Student's Signature
--	--

- પ્ર.1. ટૂંકમાં જવાબ આપો: (ગમે તે પાંચ) 10**
- રાષ્ટ્રીય સત્તાનો અર્થ શું છે?
 - આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધોની કોઈ પણ એક વ્યાખ્યા આપો.
 - એચ.જે. મોર્ગેન્થોના મતે આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણનું અંતિમ લક્ષ્ય શું છે?
 - સત્તાનું સંતુલન એટલે શું?
 - સામૂહિક સુરક્ષાનો મૂળભૂત સિદ્ધાંત કયો છે?
 - આંતરરાષ્ટ્રીય નૈતિકતા (International Morality) એટલે શું?
 - એમનેસ્ટી ઇન્ટરનેશનલ (Amnesty International) નું મુખ્ય કાર્ય શું છે?
- પ્ર.2. બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી ‘નવા રાજ્યોના ઉદય’ અને આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ પર તેની અસરો તપાસો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.2. રાષ્ટ્રીય સત્તાનો અર્થ સમજાવી, તેના નિર્ધારક પરિબલોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.**
- પ્ર.3. સામૂહિક સુરક્ષા (Collective Security) નો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી, તેની સફળતા માટેની પૂર્વશરતો અને મર્યાદાઓનું પરીક્ષણ કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.3. નિઃશસ્ત્રીકરણ (Disarmament) અને શસ્ત્ર નિયંત્રણ (Arms Control) વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી, વિશ્વશાંતિ માટે તેમના મહત્વની ચર્ચા કરો.**
- પ્ર.4. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંક નોંધ લખો: 14**
- રાષ્ટ્રીય હિત અને નૈતિકતા
 - જે.એ. હોબસનનો સામ્રાજ્યવાદનો દ્રષ્ટિકોણ
 - વ્યાપક પરમાણુ પરીક્ષણ પ્રતિબંધ સંધિ (CTBT)
 - વિશ્વ લોકમતની મર્યાદાઓ

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following questions in short:(Any Five) 10**
- (1) What is the meaning of National Power?
 - (2) Give any one definition of International Relations.
 - (3) According to H.J. Morgenthau, what is the ultimate goal of international politics?
 - (4) What is the Balance of Power?
 - (5) What is the basic principle of Collective Security?
 - (6) What is International Morality?
 - (7) What is the main function of Amnesty International?
- Q.2. Examine the 'Emergence of New States' after World War II and its impact on international politics. 13**
- OR**
- Q.2. Define National Power and discuss its determinants in detail.**
- Q.3. Clarify the concept of Collective Security and examine the prerequisites and limitations for its success. 13**
- OR**
- Q.3. Clarify the difference between Disarmament and Arms Control and discuss their importance for world peace.**
- Q.4. Write short notes on any two of the following: 14**
- (A) National Interest vs. Morality
 - (B) J.A. Hobson's View on Imperialism
 - (C) Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty
 - (D) Limitations of World Public Opinion
-